

ที่มาของ 12 เดือน เป็นฉันใด...บอกให้รู้

นำเสนอเมื่อ : 31 ก.ค. 2552

ที่มาของชื่อเดือนของไทย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงคิดตั้งชื่อเดือนมกราคม ถึง ธันวาคม ที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยทรงใช้ตำราจักรราศี หรือการโคจรของดาวเคราะห์รอบดวงอาทิตย์ในหนึ่งปี ประกอบด้วย 12 ราศี ตามวิชาโหราศาสตร์มาใช้กำหนดชื่อเดือนทั้ง 12 เดือน

ทั้งนี้ แบ่งเดือนที่มี 30 วัน และเดือนที่มี 31 วัน ให้ชัดเจน ด้วยการลงท้ายเดือนต่างกัน คือ คำว่า "ยน" และ "คม"

ส่วนคำนำหน้านั้นมาจากชื่อราศีที่ปรากฏในช่วงเวลานั้นๆ เป็นวิธีนำคำ 2 คำมา "สมาส" กัน คำต้นเป็นชื่อราศี คำหลังคือคำว่า "อาคม" และ "อายน" แปลว่า "การมาถึง" เริ่มตั้งแต่...

มกราคม คือ มกร (มังกร) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีมังกร

กุมภาพันธ์ คือ กุมภาพันธ์ (หม้อ) + อาพนธ แปลว่า การมาถึงของราศีกุมภาพันธ์

มีนาคม คือ มีน (ปลา) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีมีน

เมษายน คือ เมษ (แกะ) + อายน แปลว่า การมาถึงของราศีเมษ

พฤษภาคม คือ พฤษภาคม (วัว,โค) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีพฤษภาคม

มิถุนายน คือ มิถุน (ชายหญิงคู่) + อายน แปลว่า การมาถึงของราศีมิถุน

กรกฎาคม คือ กรกฎาคม (ปู) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีกรกฎ

สิงหาคม คือ สิงห (สิงห์) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีสิงห์

กันยายน คือ กันยายน (สาวพรหมจารี) + อายน แปลว่า การมาถึงของราศีกันย์

ตุลาคม คือ ตุลาคม (ตาชั่ง ตราซุ) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีตุล

พฤศจิกายน คือ พิจิก, พฤศจิกายน (แมงป่อง) + อายน แปลว่า การมาถึงของราศีพิจิก

ธันวาคม คือ ธนู (ธนู) + อาคม แปลว่า การมาถึงของราศีธนู

อีกทั้งกำหนดให้วันขึ้นปีใหม่ของไทย คือเดือนเมษายน เดือน 4 ทางสุริยคติ แต่เป็นเดือน 5 ทางจันทรคติ ไซมาเจนถึง พ.ศ. 2483 จากนั้นวันที่ 1 มกราคม 2484 จึงเป็นวันขึ้นปีใหม่แบบสากลนิยมปีแรกของไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 และทรงใช้คำว่า "ปฏิทิน" แทน "ประติทิน" มาโดยตลอด ลงไว้ในประกาศวิthinันวัน เดือน ปี ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2455

ชื่อของเดือน ใน 1 ปี มีมาตั้งแต่สมัยโรมัน ส่วนใหญ่จะไม่ได้มาจากชื่อของเทพเจ้าอย่างเดียว แต่มาจากตัวเลขลำดับที่ของแต่ละเดือนในภาษาโรมันด้วย

มกราคม (January) เป็นชื่อสำหรับเทพเจ้า Janus ของชาวโรมันโบราณ จึงเรียกเดือนนี้ว่า "Januarius"

กุมภาพันธ์ (February) เป็นชื่อสำหรับเทพเจ้า Februus ของชาวโรมัน บางครั้งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "Februa" เป็นเดือนที่มีเทศกาลเฉลิมฉลองกรุงโรม

มีนาคม (March) เป็นชื่อเดือนแรกของชาวโรมัน โดยใช้ชื่อของเทพเจ้าสงครามแห่งดาวอังคาร (The War-God Mars)

เมษายน (April) ชื่อเดือน มาจากคำว่า "Aprilis" มีรากศัพท์มาจากคำว่า "Aperire" หมายถึง "เปิด" (To open) ซึ่งอาจมาจากดวงอาทิตย์เริ่มต้นเข้าสู่ (to open into) กลุ่มดาววัว ซึ่งเริ่มจากเขาวัว (buds)

พฤษภาคม (May) เป็นเดือนลำดับที่ 3 ในปฏิทินโรมัน ชื่อของเดือน อาจมาจากชื่อของเทพธิดา Maesta ซึ่งเป็นเทพธิดาแห่งความมีเกียรติยศ ชื่อเสียง (The Roman goddess of honor and reverence)

มิถุนายน (June) เป็นเดือนลำดับที่ 4 ในปฏิทินโรมัน ชื่อของเดือนเป็นชื่อเทพเจ้า Juno

กรกฎาคม (July) เป็นเดือนที่กษัตริย์ Julius Ceasar ประสูติ โดยตั้งชื่อเดือนนี้เป็นเกียรติแก่กษัตริย์ Julius Caesar เมื่อปี ค.ศ. 44 ซึ่งเป็นเดือนที่ถูกลบลงพระชนม์ และเรียกชื่อเดือนนี้ในอีกชื่อหนึ่งว่า "Quintilis" หมายถึง "เดือนลำดับที่ 5" (the fifth month)

สิงหาคม (August) ชื่อเดือนเดิมเรียกว่า "Sextilis" มาจากคำว่า "Sexus" แปลว่า "หก" (Six) แต่ภายหลังได้เปลี่ยนเป็นชื่อ Augustus เพื่อเป็นเกียรติแก่จักรพรรดิองค์แรกของชาวโรมัน

กันยายน (September) เป็นเดือนลำดับที่ 7 ในปฏิทินโรมัน มาจากคำว่า "Septem" แปลว่า "เจ็ด" (Seven)

ตุลาคม (October) เป็นเดือนลำดับที่ 8 ในปฏิทินโรมัน มาจากคำว่า "Octo" แปลว่า "แปด" (Eight)

พฤศจิกายน (November) เป็นเดือนลำดับที่ 9 ในปฏิทินโรมัน มาจากคำว่า "Novem" แปลว่า "เก้า"
(Nine)

ธันวาคม (December) เป็นเดือนลำดับที่ 10 ในปฏิทินโรมัน มาจากคำว่า "Decem" แปลว่า "สิบ"
(Ten)